

JUDAISME

model reformat

JUDAISME

model reformat

Esquema de la celebració

Esquematzem la celebració dels dos moments principals:

1. Funeral

- 1.1. Inici: cants per part del jazan i paraules introductòries
- 1.2. Lectures bíbliques
- 1.3. Lectures addicionals
- 1.4. Pregàries i meditacions
- 1.5. Oració abans de l'hesper (paraules, discurs, panegíric)
- 1.6. Hesper de l'oficiant i hesper de la família.
- 1.7. Oració silenciosa
- 1.8. Música
- 1.9. El Malé Rajamim i/o Kadish
- 1.10. Comiat

2. Al cementiri

- 2.1. Trasl·lat del taüt cap a la tomba
- 2.2. Paraules de l'oficiant
- 2.3. Kadish
- 2.4. Enterrament
- 2.5. Pregàries i comiat

En la tradició jueva es diferencien claríssimament dos moments: el del funeral i el de l'enterrament pròpiament dit. Hi ha famílies que prefereixen no celebrar un funeral i dirigir-se directament al recinte del cementiri per procedir a l'enterrament.

El funeral s'acostuma a fer a la sinagoga o en un espai o capella interreligiosa dels tanatoris.

Abans del funeral, i en un lloc privat, els familiars procediran la *keriah*, acte en el qual s'esquinça una peça de roba que es porti com a senyal del dolor que sent l'endolat. El rabí/na o oficiant pronuncia sol o juntament amb els familiars directes:

"Baruj atá A" Eloheinu Melej HaOlam Dayan HaEmet."

Traducció: "Tu ets beneït, Déu nostre, Rei de l'Univers, Jutge de la Veritat".

Creences bàsiques sobre la mort i el més enllà

Al llarg dels segles s'ha mantingut la creença que hi ha quelcom més enllà de la tomba. El terme *olam ha-ba* (literalment, "el món esdevenidor") es refereix a l'altra vida que comença amb la terminació de la vida terrena de l'home.

A continuació desgranarem les diferents visions jueves sobre *l'olam ha-ba*.

Sheol. Els llibres més antics de la Torà parlen que l'estada de l'home a la terra ve seguida per un descens fins al Sheol, que seria més o menys l'equivalent a la tomba, ja que està sota terra. Allà la persona que mor es reuneix amb els seus familiars. Se'ns parla d'un lloc del qual no hi ha retorn, però no és equivalent a l'infern cristià ja que no és un lloc de càstig. Només Déu té poder sobre el Sheol i pot treure d'allà aquells que en són dignes.

Resurrecció del cos (*teyihat hametim*). Aquesta creença sosté que el cos serà portat a la vida després de la mort amb la mateixa ànima que ja tenia, o una de nova. La creença en la resurrecció apareix a la Bíblia al voltant del segle I A.I.C., des de l'època macabea i com a símbol de renovació nacional. Els fariseus van promoure la creença en la resurrecció i els saduceus la van rebutjar.

Apareix com a dogma a la Mishnah (M Sanh. 10:1), on els rabins proclamen que tots els israelites tenen un lloc al món esdevenidor, i fins i tot els gentils justos també el tenen (Sanh. 13:2).

Després de la destrucció del segon Temple, l'any 70 i.c., aquesta idea de la resurrecció corporal va ser acceptada per la majoria dels jueus, si bé els rabins, no es posaven d'acord en les formes. Per a alguns, primer arribaria el Messies i el Temple seria reconstruït, després hi hauria un Judici Final on es jutjarien tots els homes i dones, i finalment els morts serien ressuscitats i reunits amb les seves ànimes.

És aquí on apareix la idea del paradís i de l'infern. Els justos anirien al Gan Edén, el jardí de l'Edèn creat per Déu per a Adam i Eva. El Gan Eden té el seu origen en la literatura de l'antic Pròxim Orient. Els malvats anirien a l'infern (*gue-hinnom*), que apareix a la Bíblia com una vall, al sud de Jerusalem, on es practicava el culte pagà.

Es deia que el Messies seria un descendent del Rei David que en el futur regnaria sobre un Israel pròsper i en pau. De fet, d'acord amb Maimònides (1135-1204), el Messies morirà i el succeiran els seus fills. Aquesta tradició es remunta a l'època dels últims profetes, que després de viure els anys d'apogeu de la monarquia israelita, esperaven la restauració de l'autogovern jueu.

Altres pensadors es refereixen a l'època messiànica com un període sobrenatural, caracteritzat pel fet que els humans tindran inclinacions bondadoses. (Talmud de Babilònia, Sucà 52a).

En contraposició a la resurrecció del cos, molts pensadors jueus es van inclinar per la idea de la immortalitat de l'ànima. Segons Filó d'Alexandria (20 a.i.c. – 50 i.c.) després de la mort, el cos es desintegra i l'ànima torna al cel on es reuneix amb altres ànimes. Fins i tot Maimònides parlava de la immortalitat de l'ànima racional.

Moses Mendelsohn (1729-1786) va ser el primer pensador jueu que es va inclinar per la idea de la immortalitat de l'ànima. Deia que l'ànima és imperible i té consciència pròpia. En línies generals el judaisme progressista abraça aquesta tesi.

La reencarnació (*gilgul neshamot*, "el rodar de les ànimes"). La reencarnació és la idea que una ànima pot haver residit en el cos d'una altra persona en una altra època, és a dir, l'ànima té una vida independent, ja que existeix abans i després de la mort, és immortal. Quan se separa del cos torna al seu origen, i es reencarna en un altre cos. La teoria de la reencarnació la trobem en moltes religions i cultures, antigues i modernes, però no n'hi ha referències a la Bíblia o al Talmud.

De fet, la reencarnació era desconeguda per al judaisme fins al segle VIII i.c., quan va començar a ser adoptada pels caraites, una secta jueva que creia en la transmigració de les ànimes. També en trobem referències al Zohar i a la Càbala. En línies generals, els hasidim i els cabalistes defensaven la idea de la reencarnació, però els teòlegs no místics no hi estaven d'acord. En el pensament jueu la reencarnació no substitueix a la resurrecció.

En la literatura cabalística s'esmenten tres tipus de reencarnació:

- » *Guilgul*, que és la transmigració de l'ànima; s'envia una ànima que havia habitat anteriorment un cos de tornada a la terra per habitar un altre cos.
- » *Ibur* (impregnació), quan una ànima descendeix del cel per ajudar a una altra ànima que habita un cos.
- » *Dibuk*, quan una ànima carregada de culpa entra en un cos humà amb la finalitat de trobar descans. En aquest cas s'ha de practicar un exorcisme.

La mort no és el final

En l'actualitat, molts pensadors jueus moderns són del parer que no hi ha evidència verificable que hi hagi vida després de la mort. Aquells que subscriuen aquesta creença afirmen que existeix una immortalitat tant biològica com a través de les nostres accions. Creuen que s'ha de buscar la immortalitat no pas a través d'idees com la resurrecció, reencarnació o la immortalitat de l'ànima, sinó en les accions que hem portat a terme en aquest món.

Sobre això hi ha diferents idees, les enumerem a continuació:

- » *Immortalitat biològica*. Aconseguint la immortalitat a través dels nostres fills i els seus descendents. Ells porten el nostre nom, sovint se'ns assemblen i ens porten en la seva memòria. No solament vivim a través dels nostres fills sinó identificant-nos amb el nostre grup social; també som part d'aquesta història, de la història dels nostres avantpassats, siguin biològics o no, ja que la història viu a través de nosaltres.
- » *Immortalitat a través de la influència*. Cadascun de nosaltres rebem la influència dels nostres pares, els nostres professors, amics, alhora que nosaltres influïm en altres persones. En el moment que transmetem els nostres valors personals i aquests són assimilats pels nostres descendents, també aconseguim la immortalitat.
- » *Immortalitat a través de les nostres accions*. També se'ns recorda, i aquesta també és una manera d'assolir la immortalitat, a través d'accions lloables. Les nostres accions poden traspasar les nostres vides de la mateixa manera que han aconseguit la immortalitat la música de Mozart, els escrits de Maimònides, les pintures de Chagall, el geni d'Einstein. Continuen vivint en nosaltres a través de les seves obres. Al contrari, si cometem accions reprovables el nostre nom serà maleït per sempre.

Per això afirmem que la mort no és el final. Els nostres avantpassats estan vius en nosaltres, ens han transmès els seus gens, la seva saviesa i la seva tradició. Formem part d'una història que no és ni millor ni pitjor que la d'altres pobles, però és la nostra. I aquesta és la que llegarem als nostres fills i aquests als seus, i així successivament.

L'única certesa que tenim és que la mort és inevitable.

Introducció i desenvolupament de la celebració

1. Funeral

1.1. Cants per part del **jazan** i paraules introductòries.

Quan la família, amics i assistents són a la sala, el **jazan** (cantor oficiant) pot cantar fragments dels Tehilim (Salms) 16; 144; 90 i 37.

A continuació pren la paraula el rabí o rabina, o oficiant i diu:

"La mort s'ha endut el nostre ésser estimat. Els nostres amics ploren al seu món ara enfosquit. En el seu silenci, hi ha lament. En les seves llàgrimes, hi ha solitud. Que encara perduts en el seu dolor, trobin la presència dels seus benvolguts amics. Déu escolta'ls. Estigues amb ells.

L'amor envers (nom de la persona morta) que ens va unir en la vida i que la mort no pot trencar; per la companyia que hem compartit al llarg de la trajectòria de la vida, i que continua a través de la tendresa de la memòria; pels dons del seu cor i la seva ment que ens va portar alegria i felicitat i que ara són un record preciós; per tot això i més, donem gràcies a Déu.

En aquest moment de dolor, escoltem la veu de les nostres sagrades escriptures, de la nostra tradició, que ens porta el missatge sempre nou de la proximitat de Déu. Ens parlen de la nostra relació amb el Creador: "en la llum com en la foscor, en l'alegria com en la tristesa, en la vida com en la mort".

1.2. Lectures bíbliques

El rabí o rabina, o oficiant, procedirà a la lectura d'alguns dels textos següents, recomanant que algun d'ells sigui llegit en veu alta per a tots els assistents.

Tehilim (Salms) 1; 15; 23; 90; 121

*"Feliç l'home que no es guia pels consells dels injustos,
ni va pels camins dels pecadors,
ni s'asseu en companyia dels descreguts;
estima de cor la Llei del Senyor,
la repassa de nit i de dia.
Serà com un arbre que arrela vora l'aigua:
dóna fruit quan n'és el temps
i mai no es marceix el seu fullatge;
duu a bon terme tot el que emprèn.
No serà aquesta la sort dels injustos;
seran com la palla escampada pel vent.
En el judici no sabran què respondre;
callaran els pecadors en l'aplec dels justos.
El Senyor coneix els camins dels justos,
però els dels injustos acaben malament."*

Salm 1

*"Senyor, qui podrà estar-se a casa teva?
 Qui podrà viure a la teva muntanya santa?
 El qui obra honradament,
 practica la justícia
 i diu la veritat tal com la pensa.
 Quan parla no escampa calúmnies,
 mai no fa mal al proïsme
 ni carrega a ningú res infamant.
 No compten als seus ulls els descreguts,
 honora els fidels del Senyor.
 No es desdiu d'un jurament onerós,
 no fia els seus diners a interès
 ni es ven per condemnar cap innocent.
 El qui obra així,
 mai no caurà."*

Salm 15

*"El Senyor és el meu pastor:
 no em manca res.
 Em fa descansar en prats deliciosos,
 em mena al repòs vora l'aigua,
 i allí em retorna.
 Em guia per camins segurs,
 per amor del seu nom;
 ni que passi per la vall tenebrosa,
 no tinc por de cap mal.
 Tu, Senyor, ets vora meu:
 la teva vara i el teu bastó
 em donen confiança.
 Davant meu pares taula tu mateix
 enfront dels enemics;
 m'has ungit el cap amb perfums,
 omplés a vessar la meva copa.
 Ben cert, tota la vida m'acompanyen
 la teva bondat i el teu amor.
 I viuré anys i més anys
 a la casa del Senyor."*

Salm 23

*"Senyor, al llarg de tots els segles
 has estat el nostre recer.
 Abans que naixessin les muntanyes,
 abans que infantessis la terra i el món,
 des de sempre i per sempre tu ets Déu..
 [...]"*

Salm 90

"Alço els ulls a les muntanyes:
 d'on em vindrà l'ajuda?
 L'ajuda em vindrà del Senyor,
 que ha fet el cel i la terra.
 Que no deixi relliscar el teu peu
 ni s'adormi el qui et guarda.
 El guardià d'Israel mai no s'adorm,
 sempre vigila.
 El Senyor et guarda, el Senyor t'empara
 al teu costat mateix.
 De dia el sol no et farà mal
 ni la lluna de nit.
 El Senyor et guarda de tota desgràcia,
 et guarda la vida.
 El Senyor guarda tots els teus passos
 ara i per tots els segles"

Salm 121

"Tot té el seu moment, sota el cel hi ha un temps
 per a cada cosa.
 Hi ha un temps d'infantar i un temps de morir,
 un temps de plantar i un temps de collir.
 Un temps de matar i un temps de guarir,
 un temps d'enrunar i un temps de construir.
 Un temps de plorar i un temps de riure,
 un temps de plànyer-se i un temps de dansar.
 Un temps de tirar pedres i un temps d'aplegar-ne,
 un temps d'abraçar i un temps d'estar-se'n.
 Un temps de cercar i un temps de perdre,
 un temps de guardar i un temps de llençar.
 Un temps d'esquinçar i un temps de cosir,
 un temps de callar i un temps de parlar."

Kohelet (Eclesiastès) Capítol 3: 1-7

En el cas de ser una dona la difunta, Mishlei (Proverbis) 31.

"Una dona forta, qui la trobarà?
 És més preciosa que les perles.
 El seu marit confia en ella:
 no enyorarà cap més tresor;
 en rebrà benestar i no malestar
 tots els dies de la vida. [...]
 Va vestida amb honor i dignitat,
 es riu del dia de demà.
 Parla amb sensatesa,
 els seus llavis instrueixen dolçament.[...]
 Els fills van a felicitar-la,
 el marit en canta les lloances:
 «Hi ha moltes dones fortes,
 però tu les guanyes totes!»
 L'encís és enganyós, la bellesa s'esvaeix;
 la dona que venera el Senyor mereix de ser lloada.
 Reconeixeu-li el fruit del seu treball:
 per tot el que fa, rebrà pública lloança."

1.3. Lectures addicionals

El rabí o rabina, o oficiant, procedirà a la lectura d'alguns textos de la literatura jueva, per exemple, de Jaim Bialik, o d'altres de conformitat amb la família.

*"A la meua mort, ploreu-me així:
Va haver-hi un home -i vegin: ja no hi és.
Abans d'hora va morir aquest home,
I el seu cant es va interrompre a la meitat.
És trist! Tenia un més tenia-
I ara s'ha perdut aquesta melodia per sempre.
Per sempre!."*

(Traducció lliure)

1.4. Pregàries i meditacions

En aquest apartat es pretén una certa individualització, i es fan les pregàries ajustades a la personalitat de la persona difunta, la raó de la mort: per causes naturals, per malaltia; la seva edat, la seva condició de pare o mare.

1.5. Oracions abans de l'hespered (paraules, discurs, panegíric)

El rabí o rabina, o oficiant procedeix a la lectura de Job 1:21.

*"I digué:
-Vaig sortir nu de les entranyes de la mare i nu hi tornaré. El Senyor ho dóna, ell mateix ho pren. Beneït sigui el seu nom!"*

1.6. Hespered de l'oficiant i hespered de la família

Primer de tot, el rabí o rabina, o oficiant, adreçarà unes paraules als assistents centrades al voltant del sentit de la vida i de la mort, de les qualitats familiars i personals de la persona difunta. Després d'això, l'oficiant donarà la paraula a familiars i amics que procediran, o bé a fer un petit discurs en la seva memòria, o bé a la lectura dels textos que creguin convenient.

1.7. Oració silenciosa

El rabí o rabina, o oficiant, invocarà els assistents perquè dediquin uns moments de silenci per orar o meditar pel difunt/a.

1.8. Música

Aquest és el moment apropiat perquè el *jazan* (cantor) o per mitjans mecànics es reproduïxin unes peces musicals. A continuació, una proposta de selecció musical:

- » Eli Eli d'Hannah Szenesh¹
- » Fragment de Tehilim 121
- » "Prière" Sonia Wieder (sense lletra)
- » El Malé Rajamim (sense lletra)
- » "Nigun" Sonia Wieder (sense lletra)

A més, es podran afegir alguna de les cançons que la família seleccioni que agradessin a la persona difunta.

1.9. El Malé Rajamim i Kadish

El rabí o rabina, o l'oficiant invocarà els assistents a posar-se dempeus i escoltar en veu del cantor el *Malé Rajamim*.

*"Shojen bamromim. Ham'tzei menujá nejoná tajat canfei haShejiná, im kedoshim utejorim, kezohar harakia mazjirim, li nishmot yakireinu shejalju leolamam.
Baal harajamim, yastireim beseter kanafav l'olamim, veu yitz' ror bitz'ror hajayim et nishmatam. Adonai hu najalatam, veu yanuju b'shalom al mishkavam.
V'nomar: Amén."*

Traducció: "Déu, ple de compassió, que t'estàs al capdamunt: concedeix autèntic descans sobre les ales de la Shejiná, en les esferes del sant i pur, que brillen com la resplendor del firmament, a l'ànima de (nom de la persona difunta). Que el Tot misericordiós l'aculli amb les Seves ales per sempre, i lligui la seva ànima al vincle de la vida. Ad'nai és la seva heretat; que descansi en el seu lloc de repòs en pau, i diguem: Amén."

Posteriorment, a l'uníson, tots junts, recitaran dempeus l'oració del *Kadish Yatom* (Kadish de dol).

"Itgadál veitkadásh shméh rabá. (Amén) Bealmá vaig donar vrá jirutéh veiamláj maljutéh, bejaiejon uviomejón uvjaiéi dejól béit Israel, baagalá uvizmán karív veimrú Amén. lehé shméh rabá mevaráj lealám ulealméi almaiá: Itbaréj, veishtabáj, veitpoar, veitromám, veitnasé, veithadár, veitalé, veithalál, shméh dekudshá bríj hu. (Amén) Leelá (uleela-Entre Rosh Hashaná i Yom Kippur) min kol birjatá veshiratá, tushbejatá venejematá, daamirán bealmá, veimrú Amén: lehe shlamá rabá min shemaíá, vejaím aléinu veal kol Israel veimrú Amén: Vaig gosar shalom (en els Deu Dies de Teshuvá substitueixi's per: hashalom) bimromav, hu iaasé shalom aléinu veal kol Israel; veimru Amén."

Traducció: "Enaltit Que es magnifiqui i santifiqui El seu gran Nom! (Amén), en el món que Ell va crear conforme a la seva voluntat, que faci regnar la seva sobirania, faci florir la Seva salvació i faci que el Seu ungit s'acosti (Amén), en la vida i els dies vostres, així com en les vides de tota la casa d'Israel, promptament i en temps proper. I digueu: Amén. (Amén) Que el seu gran Nom sigui beneït eternament i per sempre. Que hom beneeixi, regreciï, glorifiqui, enalteixi, exalti, magnifiqui, sublimi i lloï el Nom del Sant, sigui beneït (Amén), per sobre de totes les benediccions, càntics, lloances i consolacions, que són dites al món. I digueu Amén. (Amén).

Que hi hagi gran pau des del Cel, vida, sacietat, salvació, consolació, refugi, curació, redempció, perdó, expiació, tranquil·litat i alliberament per a nosaltres i per a tot el Seu poble, Israel. I digueu: Amén. (Amén).

Que l'artífex de la pau a les seves altures per la Seva misericòrdia faci la pau per a nosaltres i vosaltres. I digueu: Amén (Amén)."

¹ La lletra de les cançons es pot trobar a l'apartat de música

1.10. Comiat

El rabí o rabina, o l'oficiant, acomiadarà el funeral i els assistents i família formaran dues files a la porta perquè els endolats hi passin pel mig i s'acomiadin dient:

"Plagui Déu consolar-nos al costat de tots els parents de la Congregació d'Israel."

2. Al cementiri

2.1. Trasllat del taüt cap a la tomba

Mentre el taüt és traslladat a coll de persones de la congregació, el rabí o rabina, o oficiant va recitant el passatge d'Isaïes 40: 6-8.

*"Una veu diu: «Fes una crida!»
I una altra respon: «Quina crida he de fer?»
«Proclama que els homes són tots herba
i que la seva bondat és com la flor dels prats:
l'herba s'asseca i la flor es marceix
així que bufa l'alè del Senyor.
Ben cert: els pobles són herba!
L'herba s'asseca i la flor es marceix,
però la paraula del nostre Déu
dura per sempre".*

2.2. Paraules de l'oficiant

Una vegada dipositat el taüt al costat de la tomba, el rabí o rabina, o oficiant, diu unes paraules, entre d'altres, el fragment del Deuteronomi (Devarim 32:4):

*"Ell és la Roca,
el seu obrar és irrepreensible,
és sempre just el seu comportament.
És el Déu fidel, sense cap culpa,
és bo i és recte."*

Es baixa el taüt i el rabí o rabina, o oficiant, diu:

"Que (nom de la persona difunta) es dirigeixi cap a la seva eterna llar en pau".

2.3. Kadish HaGadol

Es recita el Kadish HaGadol en veu alta per part de tots els assistents.

*"Yitgadal v'yitkadash shemeh rabbah Amén. B'almah vaig donar hu atid l'itjadatah uljayah metayah, ulsakah yaton l'jaye almah, ulmivneh kartah vaig donar yerushalaim, uleshajalalah hejjeleh b'gavah, ulmekar paljanah nujrah mir'ah, ultavah puljanah vaig donar shemayah l'atreh, v'yamlij kudsha b'rij hu b'maljuteh v'yikareh. B'hayeijon, uvyomejon, uv'jaye d'jol beit Israel, ba'agalah o'vizman kariv v'imru: Amén.
l'he sh'em rabbah mevoraj l'alam o l'almei almayah.*

Yitbaraj, v'yishtabaj, v'yitpo'ar, viyitromam, viyitnaseh, v'yithadar, v'yitaleh, v'yithalal shmeh d'kudshah b'rij hu. L'eelá min kol (de Rosh Hashanah a Yom Kippur se substitueix per: ulelah mikol) birjatah v'shirahtah, tushbjatah vnejematah, dóna'ami'ran b'almah, v'imru: Amén.

I'hei shlama rabbah min shemayah, v'jaym aleinu v'al kol israel, v'imru: Amén

Vaig gosar shalom bim romav, hu ja'aseh shalom aleinu, v'al kol israel, v'imrú: Amén"

Traducció: "Que El seu gran Nom sigui exaltat i santificat (Amén.) El món es renovarà, i on estigui Ell ressuscitarà els morts i els elevarà fins a la vida eterna, reconstruirà la ciutat de Jerusalem i hi completarà el seu Temple, i arrencarà d'arrel el culte estrany de la Terra, i retornarà el servei dels cels al seu lloc on el Sant, Beneït sigui, el farà regnar en la seva sobirania i esplendor (Amén). Durant les vostres vides i els vostres dies, durant les vides de tota la Casa d'Israel, ràpidament i en una època propera; i digueu Amén. Sigui El seu gran Nom beneït per sempre i per tota l'eternitat. Beneït i lloat, glorificat, enaltit i enaltit, honrat, adorat i lloat sigui el Nom Sant, beneït sigui, (Amén) més enllà de totes les benediccions, himnes, lloances i consols que són expressats al món; i digueu Amén. Hi hagi pau abundant del cel, i una bona vida sobre nosaltres i sobre tot Israel; i digueu, Amén. El que fa pau en Els seus cels faci la Pau sobre nosaltres i sobretot Israel; i digueu Amén."

2.4. Enterrament

Familiars i amics procedeixen a dipositar terra damunt del taüt (alguns expressament dipositen terra procedent d'*Eretz Israel* (terra d'Israel).

2.5. Oracions i comiat

El rabí o rabina, o oficiant, diu:

"Que Déu concedeixi pau als qui ploren i consol a tots els afligits entre nosaltres."

Mentre es va llençant terra a la tomba oberta, es poden recitar els versicles següents.

"Segueix el teu camí perquè Déu t'ha cridat."

"Segueix el teu camí, i que Déu estigui amb tu".

"Que la teva justícia es presenti per tu, i la glòria de Déu et rebi."

Després d'això, el rabí o rabina o oficiant diu:

*"Que tots els que som aquí reunits repetim aquestes paraules als endolats, després de mi:
Que Déu us consoli,
Que Déu us consoli,
al costat de tots els endolats,
al costat de tots els endolats,
de Sió i Jerusalem.
de Sió i Jerusalem."*

El rabí o rabina diu:

"Ara, aneu amb pau cap a la vida."

Objectes de celebració i significat

No hi ha objectes relacionats particularment amb aquest ritual. Quant als llibres, s'utilitzarà Sidurim i, si escau, Tanajim.

Acompanyament musical de la cerimònia

Eli Eli d'Hannah Szenesh

*"Eli, Eli,
Shelo yigamer leolam,
Ha-hol v'ha-yam,
Rishrush shel ha-mayim,
Barak bashamayim,
Tfilat ha-adam.*

*Que no s'acabi mai,
La sorra i el mar,
La remor de l'aigua,
El raig del cel,
La pregària de l'home."*

Fragment de Tehilim 121

*"Aquesta enai l'he-harim em-ayin (m'ayin) yavó ezrí (x2)
Ezrí em-im Adonai vaig gosar shamayin v'arets (x2)."*

Traducció: "Aixeco els meus ulls vers les muntanyes, d'on vindrà el meu auxili? El meu auxili vindrà de Déu, Creador dels cels i la terra."

- » "Prière" Sonia Wieder (sense lletra)
- » El Malé Rajamim (sense lletra)
- » "Nigun" Sonia Wieder (sense lletra)

Vocabulari bàsic

Bialik, Jaim

Poeta jueu.

Devarim

Deuteronomi, llibre de la Torà, literalment “paraules”.

El Malé Rajamim

“Déu ple de compassió”.

Hesped

Paraula, discurs, panegíric.

Isaías

Llibre de la Bíblia, profeta.

Jazán o Hasan

Cantor litúrgic.

Job

Llibre de la Bíblia.

Kadish

De l'araméu, “Sant”.

Kadish HaGadol

Kadish Gran, que es recita a l'enterrament.

Kohelet

Llibre de la Bíblia, Eclesiastès.

Mishlei

Llibre de la Bíblia, Lamentacions.

Rabino o Rabina

Mestre, líder espiritual.

Sidurim

Llibres de pregàries.

Tanajim

Plural de Tanaj, format per la Torà, Escrits i Profetes.

Tehilim

Llibre de la Bíblia, Salms.

Aquesta fitxa forma part del manual *Duellum: no tan sols. Guia sobre celebracions funeràries de creences i conviccions*. Per a més informació, pot consultar el manual a:

Direcció General d'Afers Religiosos: www.gencat.cat/afersreligiosos

Grup Mémora: www.memora.es/

Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós: www.audir.org